విషాదం

తాళ్లూరు నాగేశ్వరరావు

"లింగన్నవారి పాలెంలో వెంకటయ్య అనే వ్యక్తిని హత్య చేసిన—హంతకుని తాలూకు ఆచూకీ మాకు తెలిపినచో తగిన బహుమానం ఇవ్వబడును" పత్రికలో పోలీసువారి ప్రకటన.

హెడ్‌మిస్ట్రెస్ అయిన మరియమ్మ కళ్లు ఆ ప్రకటనమీద పడ్డాయి. రెండుసార్లు చదువుకుంది, ఆ ప్రకటన.

ఆమె చేతిలోని పేపరు జారిపోయింది. గుండెలో దడ - ఆమె శరీరాన్నంతటినీ స్వేదంలో ముంచివేసింది. మళ్ళీ ఆ ప్రకటన చూసేందుకు ధైర్యం చాలలేదు.

గోడమీద గడియారం పన్నెండు గంటలు కొట్టింది.

ప్రేం కుర్చీలో కూర్చున్న మరియమ్మ మెడను ప్రక్కకు వ్రేలాడవేసింది. ఆమెను అంతలో అంతులేని నీరసం ఆవరించింది. కాని మనస్సులోని ఆరాటం, హృదయంలో కోత, శరీరంపైన చెమట—తగ్గలేదు.

"అమ్మగారూ, అట్లా ఉన్నారేం?" పనిమనిషి జక్రమ్మ మాటలకు ఆమెలో ఎటువంటి చలనమూ కలగలేదు.

"అమ్మగారూ! అమ్మగారూ!" జక్రమ్మ ఆమె భుజాలమీద చేయివేసింది. అవి చల్లబడి ఉన్నాయి. జక్రమ్మకి అమితమైన గాబరాపుట్టింది. వెంటనే ఫోను దగ్గరకు పరుగెత్తింది.

మరియమ్మకు కొంచెంగా స్పృహ వొచ్చింది. వంగిన మెడను సరైన స్థితిలోకి తెచ్చుకుంది. జక్రమ్మ ఫోను వొదిలి అమ్మగారి దగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చింది.

"ఏమండి? వొంట్లో ఎలా ఉంది? అట్లా ఉన్నారేం? డాక్టరుగారికి ఫోను చేయమంటారా?" గాబరాగా అడిగింది ఇన్ని ప్రశ్నలూ.

"ఏంలేదు, తలలో ఏదో చెదరినట్లు ఉంటేనూ - అంతే! నువ్వు పోయి పని చూసుకో" అన్నది మరియమ్మ పేలవంగా.

జక్రమ్మ ఏదో మాట్లాడాలని నోరు విప్పబోయింది కానీ - ఎందుచాతనో మళ్ళీ లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

మరియమ్మ పైటచెంగుతో ముఖాన్నంతటినీ తుడుచుకుంది.

లింగన్న పాలెంలోని వెంకటయ్యను హత్య చేసింది - ఎవరు?

ఎవరు?

ఎవరు? ఎవరు?......

అంతరాత్మలో ఎవరో గట్టిగా అడుగుతోన్నట్టుంది, ఆ ప్రశ్న.

వెంకటయ్యను హత్యచేసింది ఎవరు?

ఏమో...తనకేం తెలుసు? తన కెందుకు తెలియాలి? ఆ హత్యచేసినవాడికీ - తనకూ ఏం సంబంధం? తనకెందుకు హృదయంలో ఈ కోత! ఏదో జరిగిపోయింది .. ఎవరో చంపారు! ఎవరు! తనకు తెలుసు! తను కళ్ళారా చూసింది. ఈవిషయం తన ఒక్కతెకు తప్ప లోకంలో మరెవ్వరికీ తెలీదు. కాని ఈ విషయాన్ని తను ప్రాణంకంటె భద్రంగా దాచాలి! ఎవ్వరితో చెప్పరాదు. కొన్ని జీవితాలు నాశనమవుతాయి...

...తనకు చెప్పవలిసినఅవసర మేముంది? తనని ఎవరు అడుగుతారు? ఆ హత్యా రహస్యం తనకి తెలిసినట్టు - ఆహత్య చేసిన వాడికితప్ప మరెవ్వరికీ తెలీదు. తనమీద విశ్వాసంతోనే వాడు బ్రతుకుతున్నాడు.

కొంతమందికి ఇరకోవ్యక్తిమీద అనుమానం ఉంది. వాడు పరారీ అయినట్టు వినికిడి. కాని అసలు హత్యచేసిన వాడు బాగానే ఉంటున్నాడు. బాగానే ఉండాలి!

అసలు ఎందుకు చేశాడు హత్య.

మంచికా! చెడుకా?

తనకు తెలీదు. తనకు వాడు చెప్పలేదు, ఎంత అడిగినా - రహస్యం చెబుతానని బెదిరించినా ?

ఈ రహస్యాన్ని తను ఎందుకు చెప్పగూడదు? కాని - ఎట్లా? హత్య చేసినవాడు ఎవడు? తనకి దగ్గర సంబంధం కాదూ—

...తన తమ్ముడే! అవును......తన తమ్ముడే హత్యచేశాడు! తను చూసింది,- వడిచివెళ్ళే వాడ్ని వెనగ్గా వొచ్చి కత్తి పెట్టి పొడవడం! ఆ అరుపులు కూడా తను విన్నది. ఎంత దారుణం? ఎంత ఘోరం? ఎంతహింస? ఎంత నిర్దయ? మనిషిని మనిషి చాటుచేసికొని చంపడమూ?...తమ్ముడు! ఆ ఒక్క బంధమే తనలో యీ మానసిక వ్యధను తెచ్చిపెట్టింది.

తనలో ఎంత స్వార్థం? విధినే ఎదిరించటానికి ప్రయత్నిస్తోంది. నేరంచేసినవాడికి తగిన శిక్ష పడకుండా చేస్తోంది.

తమ్ముడు...జైల్లోకిపోతే, ముగ్గురు పిల్లల సంసారం ఏమవుతుంది? ఆ పసికందులకు రక్షణ ఎవరూ? వాళ్ల పెంపకం ఎట్లా? భార్య మంగళసూత్రాన్ని తాను త్రెంచినట్లు అవుతుంది. పిల్లల చేతులకు తను భిక్షాపాత్ర ఇచ్చినట్టు అవుతుంది. తను చెప్పగూడదు...ఆ రహస్యాన్ని తను జీవితాంతం రహస్యంగానే దాచాలి. ఆ రహస్యం తన జీవితంతోనే అంతంకావాలి.

ఆ నిశ్చయం హృదయంలో ఏర్పరచుకున్నాక మరియమ్మ కుర్చీలోంచి లేచింది.

*　　*　　*

'మానవజన్మ ఎత్తినతరువాత - ఈ లోకం నుంచి నిష్క్రమించేవరకూ, జీవితపథంలోని తప్పొప్పులను, న్యాయాన్యాయాలను, ధర్మాధర్మాలను, పాపపుణ్యాలను, హింసాహింసలను కనిపెట్టే ఒక మహావ్యక్తి ఉన్నాడనీ, అయనవల్లనే లోకం నడుస్తుందనీ - తెలుసుకొని బ్రతుకును గడపటం అవసరం' అనుకుంది మరియమ్మ రెండునెలల అనంతరం చావుబ్రతుకుల్లో ఉండి.

రెండు రోజుల క్రితం మరియమ్మ ఒక కారు ప్రమాదానికి గురియైంది. బలమైన గాయాలు తగిలాయి. ఆమెకు బ్రతుకుమీద నమ్మకం జారిపోయింది.

జక్రమ్మ ప్రక్కనే నిలుచోని అమ్మగారివంక దిగులుగా చూస్తోంది.

భవనం బయట విద్యార్థినులు చాలామంది వేచిఉన్నారు, హెడ్‌మిస్ట్రెస్ గార్ని చూచేందుకు. కాని చూచేందుకు వీలుపడదని చెప్పడంచాత దిగాలుపడి కూర్చున్నారు. పంతులమ్మలు మటుకు చూసి వెళుతున్నారు.

...మరియమ్మ మెల్లగా కళ్లు తెరిచి ప్రక్కనున్న జక్రమ్మవంక చూసింది—

"ఎట్లా ఉంది అమ్మగారూ!" జక్రమ్మ ఆరుద్రాగా అడిగింది.

మరియమ్మ సమాధానం చెప్పలేదు. ఆమె కళ్ళనుంచి నీళ్లు కారసాగాయి. జక్రమ్మ గుండె టపటపలాడింది. ఆమె కళ్లనుంచికూడా నీళ్ళు కారనారంభించాయి.

...తను బ్రతకదు! ఈ లోకంలో తనకి గింజలు లేవు. ప్రేయినింగు కాలేజీ, విద్యార్థినిలూ, ... తను విడిచిపోవల్సిందే! తనకి ఈజన్మ కొద్ది గంటలతో ఆఖరు...గాలిలో దీపంలాగ తనప్రాణం కొట్టుకులాడుతోంది,- యాభైఅయిదు సంవత్సరాల జీవితంలో తను సాధించిన ఉత్కృష్ట ప్రయోజనం ఏమిటి? అనాథబాలికలకు చదువు చెప్పించడం - వాళ్ల భవిష్యత్తుల్ని తేలికపర్చడం, జీవితంలో ఒకమార్గం చూపించటం!

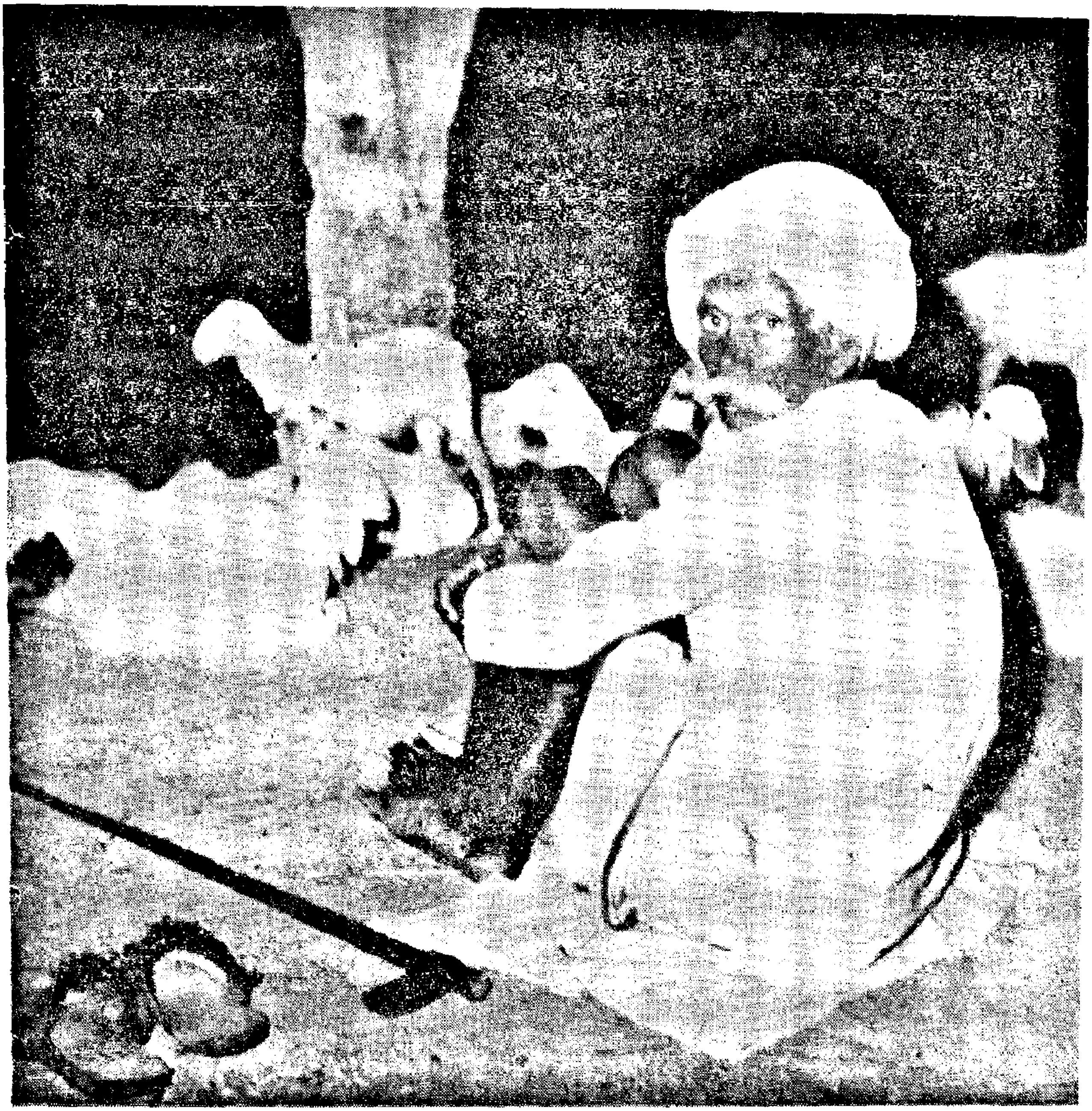

రాత్రి కాపలా

ఫొటో: బి. రవీంద్రనాథ్—గుంటూరు.

...లోకంలోని నీతి న్యాయాలనుగురించీ, సంఘపు పోకడనుగురించీ, బ్రతుకు దెరువును గురించీ, మతాన్ని గురించీ - తను విద్యార్థినులకు ఎన్నో ఉపన్యాసాలిచ్చింది. ఒక ఆశయంకోసం, లక్ష్యసాధనకోసం - తను ఇన్నాళ్లూ జీవితాన్ని గడిపింది ... కాని, త్యాగంలో జీవితాన్ని ముగించబోతోంది -

ఆమె కళ్లువిప్పి ఎదురుగా గోడపైన చూసింది. ఏసుక్రీస్తు ప్రభువు చిత్రం! సజీవంగా చూస్తోన్నట్లు అగపడింది. ఆమె హృదయంలో అకస్మాత్తుగా ఏదో భయపు తెర ఆవహించింది.

......తను...తను ఏం న్యాయం ?... స్వార్థంతో ఒక వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చింది. ... 'తమ్ముడు' అనే బంధంతో ఆత్మలో వందనకు తావిచ్చింది. తనని ప్రభువు క్షమిస్తాడా?... హృదయంలో సుప్తపరచబడ్డ...యీ... రహస్యంతోనే తను చావవలసిందేనా! - పాపంకదూ! హృదయంలో ఇటువంటి కొరత పెట్టుకొని - తను చావడం … సబబు?

...కాని ఇప్పుడు తను రహస్య… చెబితే తమ్ముడి గతి ఏమిటి? భా… పిల్లలు - ఏమవుతారు?...వాళ్ళ గతికి … కొరకురాలా? నేరం చేసినవాడికి … పడవల్సిందే! విధిని తప్పించటానికి ప్ర… త్నించటానికి తనకి అధికారం ఏముం… ...మానసికవ్యథతో, హృదయంలో … వంతో - తను చావలేదు. అట్లా చావ…

విషాదం

వల్ల చనిపోయే తన హృదయానికి శాంతి ఉండదు...ఏసుక్రీస్తు ప్రభువు ఎదురూగ్గా-తను హృదయంలో ఒక నీచాన్ని భద్రపరుచుకొని చావడమూ?...తను చెపుతుంది, తనకి చావబోయే ముందు హృదయం పవిత్రంగా ఉండటమే కావాల్సింది - ఈ లోకపు బాంధవ్యాలూ, విచారాలూ, మమతలూ, స్వార్థాలూ - అన్నీ విడిచి ఆఖరి క్షణంలో హృదయాన్ని నిర్మలంగా చేసికొని - ఏసుక్రీస్తు ప్రభువువంక చూస్తో చనిపోవడమే-తనకు కావాల్సింది. తను చెపుతుంది, ఆ రహస్యం...

"జ-క్క-మ్మా" అతి కష్టంమీద పిల్చింది మరియమ్మ.

జక్కమ్మ—"ఏమి టమ్మగారూ!" అని ముందుకు వచ్చింది.

"పోలీసు సబ్ ఇనస్పెక్టరును రమ్మని ఫోను చేయి."

జక్కమ్మకు అర్థం కాలేదు. కాని ఆ స్థితిలో అడిగి కారణం తెలుసుకోనేందుకు ఆమెను కష్టపెట్టదలచుకోలేదు. జక్కమ్మ ఫోను చేసింది.

అప్పటికీ మరియమ్మ మనస్సు శాంతిని పొందలేదు. కాని ఒకవిధమైన తృప్తిని పొందింది.

మరియమ్మ తమ్ముడు జాకోబ్ వొచ్చాడు, ఆదుర్దాగా - అక్కయ్యను చూసేందుకు. తమ్ముణ్ని చూడగానే మరియమ్మ మనస్సు మరీ కలవరపడింది. కడుపులో తెమిలినట్లయింది. కళ్లు గట్టిగా మూసుకుంది.

"అక్కా! ఎట్లా ఉంది?" మంచందగ్గర కూర్చున్నాడు.

మరియమ్మ కళ్లనుంచి నీళ్లు కారుతున్నాయి. జాకోబు గాబరాపడ్డాడు.

పోలీసు ఇనస్పెక్టరువస్తాడు. తను ఎట్లా చెబుతుంది? తమ్ముణ్ని ఇక్కడే - తనకళ్ల ముందే అరెస్టు చేస్తారు. తను ఎట్లా చూస్తుంది? కాదు...తన తమ్ముడు ఇక్కడ ఉండకూడదు...

"తమ్ముడూ ... నేను ... బ్రతుకుమీద ఇంక ఆశ... లేదురా!...నీభార్యనీ...పిల్లల్ని ఒక్కసారి...మనసారా చూడాలని ఉంది. తీసుకురావూ ... " అన్నది మరియమ్మ బాధగా.

జాకోబు కంటితడిచేసికొని వెళ్ళాడు. జాకోబు మేడమెట్లు దిగి వెళ్ళిన మూడు నిముషాలకే సబ్ ఇనస్పెక్టరు మోటరు సైకిల్ మీద వచ్చాడు.

జక్కమ్మ కుర్చీ తెచ్చివేయగా - కుర్చీలో కూర్చున్నాడు,మరియమ్మ మంచంప్రక్క. చావుబ్రతుకుల్లోఉన్న మరియమ్మ-ఎదురూగ్గా గోడమీదఉన్న ఏసుక్రీస్తు ప్రభువు చిత్రం వంకచూసింది. ఆమె గుండె వేగంగా కొట్టుకో వారంభించింది. బ్రతుకుమీద నమ్మకంలేదు. ఆఖరిక్షణంలోనైనా హృదయాన్ని పవిత్రం చేసుకుందామని - ఆమె ఆందోళన!

"ఇనస్పెక్టరుగారూ...చనిపోబోయే వ్యక్తిచెప్పే ఒక కేసు తాలూకు వాస్తవం వినండి..." మరియమ్మ సంశయించింది.

ఇనస్పెక్టరు కనుబొమలు ఎగురవేస్తూ—

"చెప్పండి. చనిపోయేప్పుడు హృదయంలో ఎటువంటి దుష్టమైన భావమూ ఉంచకూడదని పెద్దలంటారు. వాస్తవం చెప్పండి. ఆఖరిక్షణంలోనైనా నిజం పలకండి. హృదయం శాంతిపొందుతుంది" అన్నాడు.

మరియమ్మ ఏసుక్రీస్తు ప్రభువు చిత్రం వంక మళ్ళీ చూసింది.

"లింగన్నవారి పొలెంలో. - జరిగిన హత్య తాలూకు ఆసామీ...మీకు ఇంకా తెలియలేదనుకుంటాను."

"లేదు"

"వెంకటయ్యను - చంపింది, మా తమ్ముడు...జా...కో...బే!"

మరియమ్మ గొంతు వొణికింది. కళ్లు తేలిపోయే పరిస్థితిలోకి వొచ్చాయి. మెడ దిండుమీదకు వ్రేలాడవేసింది.

"అమ్మగారూ!" జక్కమ్మ కేకవేసింది.

ఇనస్పెక్టరు సంతోషంగా కుర్చీలోంచి లేచి వెళ్ళాడు.

* * *

మరియమ్మ చావలేదు. నెల రోజుల్లో ఆమె మామూలు మనిషైంది, గాయాలన్నీ మానిపోగా.

అమధ్యాహ్నం కుర్చీలో కూలబడి ఆలోచిస్తోంది, మరియమ్మ.

తను రహస్యం ఎందుకు చెప్పింది! తమ్ముడు - తోబుట్టువు! - జైల్లో...ఇంటిదగ్గర భార్య, పిల్లల హాహాకారాలు - తను చావక ఎందుకు బ్రతికింది! చస్తే ఈ బాధలన్నీ ఉండేవి కావుగదా! - కాని చెప్పకండా ఉండలేకపోయింది. అప్పటి శక్తులు అట్లా పనిచేసినయ్!...ఏసుక్రీస్తు ప్రభువు తనచాత నిజం చెప్పించాడు-తన దేముంది?

"అమ్మగారూ!" జక్కమ్మ మెల్లగా అన్నది అప్పుడే బయటనుంచి లోపలకు వచ్చి—ఆమె ముఖం పాలిపోయిఉంది.

"ఏం?"

"జాకోబుగారికి...ఉరిశిక్ష విధించారట..."

"ఆఁ!..." మరియమ్మ తల కుర్చీకేసి బాదుకుంది—

'తను ఎందుకు చావలేదు? ఎందుకు చావలేదు?' కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది మరియమ్మ. ★

రచయితలకు మనవి

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు ఈ క్రింది అంశాలను గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించని వానిని త్రిప్పిపంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు అవసరమైన స్టాంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అణా స్టాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కాయితానికి ఒకే వైపున సిరాతో వ్రాసిపంపాలి.

ఫోటోలు కనీసం కార్డు సైజులో వుండాలి. నెగటివ్ లు స్వీకరించబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నిరాకరించబడిన రచనలను త్రిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కావలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.